

Vantaan kaupungin kirjaamo

Kaupunginhallitus

PL1100, 01030 Vantaan kaupunki

kirjaamo@vantaa.fi

HANKINTAOIKAISUVAATIMUS TEKNISEN LAUTAKUNNAN 18.8.2021 § 4 PÄÄTÖKSEEN VANTAAN RATIKKA-TIKKURILAN SUUNNITTELU

Vantaan kaupunginvaltuusto teki 2019 tehdessään Vantaan ratikan suunnittelun periaatepäätöksen ja käsitellessään laadittua yleissuunnitelmaa päätöksen, että ratikan rakentamisesta tehdään investointipäätös 2023. Teknisen lautakunnan tekemä Vantaan ratikka-Tikkurilan suunnittelu on varinaista rakennussuunnittelua eikä investointipäätöksen valmistelua. Varsinaisen rakentamisen suunnittelua ei voi tehdä ennen investointipäätöksen tekoa. Teknisen lautakunnan päätös on kaupunginvaltuuston periaatepäätöksen vastainen ja tulee palauttaa uudelleen valmisteltavaksi.

Päätöksestä ei ilmene mistä määrärahasta rakennussuunnittelu olisi tarkoitus rahoittaa. Koska päätös investointien käynnistämisestä voidaan tehdä vasta vuoden 2023 rakentamisen investointipäätöksen jälkeen ei rakentamiseenkaan voida osoittaa määrärahaa ennen talousarviovuotta 2023. Päätös on siten myös valtuuston talousarviopäätöksen vastainen.

Kaupunginhallitus on käsitellyt 26.4.2021 § 18 tehtyjen selvitysten pohjalta Ratikan linjausten vaihtoehtoja Tikkurilassa ja linjannut riittävästi varmistanut sen teknisen toteutettavuuden eri vaihtoehtoissa riittävästi 2023 tehtävää päätöksentekoa varten. Se seikka, että Ratikka aiheuttaa kaupungin rakentamiselle ja suunnittelulle viiveitä ja vaikeuksia joihinkin hankkeisiin ennen investointipäätöksen tekoa koko ajatellun linjauksen 29 kilometriä ei ole mikään yllätys. Nämä hankkeet voidaan toteuttaa myöhemmin, eikä kaupungin yleinen kehitys ole niistä riippuvainen.

Sen sijaan, että ilman periaatepäätöstä tehdään tunneleiden rakentamissuunnitelmia olisi syytä käynnistää vaihtoehtoisten joukkoliikennetarkaisujen selvittäminen. Ratikan ajateltuja hyötyjä ja haittoja voidaan tarkastella vain peilaten vaihtoehtoihin ratkaisuihin.

Vuoden 2019 yleissuunnitelmapäätöksen yhteydessä keskeinen väite oli linja-autoihin perustuva vaihtoehtoon liian vähäinen kapasiteetti ja tarve ladata se kesken linjan. Tältä osin tekninen kehitys on ollut valtavaa ja myös hintataso on laskenut. Ratikan yhteydessä esitetyt mahdollisuudet järjestää linjastoa osittain katuverkon vieressä ja ohituskaistojen tekeminen risteyskohtiin palvelee myös linja-autoihin perustuvaa joukkoliikennettä. Vetyyn perustuvat linja-autot ovat ympäristöystävällisempiä. Ne ovat myös keskusta-alueilla hiljaisiin vaihtoehto.

Ratikan investointipäätöstä ei ole vielä tehty. Vasta päätöksen jälkeen voidaan ryhtyä varsinaiseen rakennussuunnitteluun. Rakennussuunnittelu on erittäin kallista ja siihen laitettu investointi menetetään kun joukkoliikennetarkaisuksi valitaan muu ratkaisu. Ratikan yleissuunnittelu sen sijaan palvelee suurelta osin myös muiden vaihtoehtojen selvittelyä.

Vantaan sisäisen poikittaisen joukkoliikenteen kehittämistä on mietitty vuosikymmenet. On hyvä, että asia on nyt noussut esiin. Kyse ei ole kyllä tai ei vaihtoehdosta Ratikalle vaan asiakokonaisuutta on tarkasteltava laajempaan joukkoliikenne ja katurakentamiskysymyksenä. Parannettu Itä-Länsi suuntainen katuverkko palvelee ensisijaisesti joukkoliikennettä. Yksityisautoilijat valitsevat kuitenkin ensisijaisesti KEHÄ 3 sen joustavuuden vuoksi. Joukkoliikenteen sujuvuuden kannalta taas hyvälaatuiset tiet ovat keskeisiä. Tätähän tietysti myös ratikkalinjauksilla tavoitellaan.

Nyt tehdyllä hankintapäätöksellä esittelijä ja lautakunta ovat ylittäneet valtuuston periaatepäätöksiin perustuvan sisällöllisen toimivaltansa. Päätös tulee oikaista valtuuston periaatepäätösten mukaiseksi ja tarjouskilpailu hylätä.

Lopuksi totean vielä, että hankintalaissa oleva valitusoikeuden rajoitus ei supista mahdollisuuksia vedota hankintamenettelyssä tapahtuneisiin muihin kuin hankintalakiin perustuviin päätöksenteon virheellisyyksiin. Tarvittaessa myös markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluu hankinta-asiassakin ennakkokysymyksenä ottaa kantaa väitteisiin siitä, että hankinta-asiassa tehty päätös on muullakin perusteella lainvastainen.

Vantaalla 6.9.2021

[Redacted signature]

[Redacted name]

[Redacted name]

[Redacted name]

[Redacted name]

[Redacted name]